

# Золота осінь

Олена Пшенична

**"Золота осінь" це уривок з книги "Там, де заходить сонце" Олени Пшеничної. Купуйте повну книгу на [сайті видавництва Лабораторія](#).**

Чи думали ви колись, яким буде ваш останній захід сонця? Так, зовсім останній. Той, після якого більше не буває світанків. Той, після якого більше нічого не буває. Як би ви тоді його споглядали? Чи дозволяли б собі бодай кліпнути? Чи хапалися б голими руками за розжарену небесну кулю, аби хоча б на мить її сповільнити? А може, впивалися б у кожен міліметр його руху, щільно намазуючи на серці спогад за спогадом? Чи просто заплющили б очі, щоб навіть не бачити, як сонце остаточно булькне за ваш життєкрай?

Яке ти, сонце, що заходить востаннє? Як же тебе розгледіти? За якими натяками тебе впізнати? Як правильно з тобою попрощатися? І чи грієш ти бодай якимось по-особливому? А може, востаннє ти вперше холодне?

Сонце над Будинком заходило неквапом. Повільно розтікалося небесним акрилом. Жовті язики променів непристойно бубнявіли, виструнчувались і наповнювали капіляри багряною сумішшю тепла й щему. Ця гаряча жижа розтікалася просто на очах. І сонце, що мить тому було насичене жовтим, раптом перетворювалося на клубок помаранчевої, а потім і червоної цукрової вати. Вата швидко танула й відразу ж прилипала до хмар. Пухнасті небесні коти, білки та слоненята — всі вони нагадували персонажів якоїсь казки, що її обов'язково хтось мав прочитати нам перед сном. Уже червоні сонячні промені підсвічували кожен контур, ідеально промальований на цьому небокраї. Від цих контрастних ліній наморочилося в голові. Господи, якщо Ти вже створив цю красу, то бодай трошечки сповільни її смерть.

Заходу сонця над цим Будинком пасувала б якась особлива музика. Якщо примружити очі, можна уявити, як на найбільшій із хмар виростає справжній симфонічний оркестр. Чоловіки з метеликами, жінки в елегантних сукнях одні за одними у повній тиші сідають на невидимі оку стільці. Більше схожий на святого Миколая сивий диригент виходить на сцену, зупиняється, здіймає руку, на мить завмирає... а потім розрізає паличкою хмару, і звук за звуком небо наповнює Моцарт. Концерт номер двадцять один для фортепіано з оркестром, частина друга. Чуєте?

Цікаво, чи думав колись композитор, що під цю його мелодію десь далеко-далеко над дуже особливим Будинком так щемко вмиратиме сонце? Так повільно промінь за променем із нього виходитиме життя. А на задньому дворі сидітимуть вони — глядачі. Сидітимуть, немов застигли. Так, ніби вони не бачили цього заходу сонця вчора. І позавчора теж не бачили. І всі попередні дні. Але цей фільм їм уже показували. У цьому ж місці й на цих же місцях.

Як маленькі горобці, на лавках біля Будинку сидить близько десятка стареньких.

Білизна зовнішніх стін будівлі, змішана з коричневим відтінком черепиці, зеленню молодого саду і приправлена червоною загравою сонця, дає світло такого кольору, що ним ущент заливається кожна їхня зморшка. їхні сухі обличчя, шиї, руки — все це всотує тепло цього вечора і вмить стає мов мальоване. Ніби галаслива група найобдарованіших студентів Академії мистецтв отримала завдання намалювати... старість.

їхні очі, що з віком набули якоїсь особливої глибини, синхронно віддзеркалюють рухи сонця. Кліп — нижче. Кліп — нижче. Ще кліп — ще нижче. Старенькі не рухаються і не говорять. Тиша, що стоїть на подвір'ї, нанизує їхні думки, їхні спогади... Але не мрії. Мріяти в цьому місці — лише марнування часу. Ліпше дивитися на сонце. Ліпше згадувати. Ліпше гріти своє серце під променями. А що як відігріється? А що як гаряча лава самотності ще не встигла закам'яніти? А що як віра ще має сили пробитися?

Старенькі зачаровано дивляться, як розпечене небесне тіло зникає за обрієм, лишаючи за собою червоні сліди. Далі сліди поволі тьмяніють, безжально заливаючи небо чорним, щоб вранці тут знову намалювали сонце. І так по колу. Щодня. Але чи буде по колу в них? Адже ніхто з цих крихітних сухих горобчиків достеменно не знає, чи не був цей небесний перформанс для них останнім. Не знає, але думає. Думає, але не говорить. У цьому місці про таке воліють не говорити. У місці, де поволі заходить сонце кожного з них. У Будинку для літніх людей — або, як написано на табличці біля входу, геріатричному пансіонаті для людей літнього віку "Золота осінь".